

อักษรศาสตร์บรมราชกุมารี

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดพิมพ์

เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

อักษรศาสตร์บรมราชกุมารี

หนังสือหรือวัสดุอ้างอิง สำหรับ
ใช้ในสำนัก หอสมุดกลางฯ เท่านั้น
ห้ามนำออกข้างนอกเด็ดขาด

เลขทะเบียน M 0149707

วันลงทะเบียน 10 ส.ค. 2559

เลขเรียกหนังสือ

๑๒๓.๑๐๑๓
๑ 464
๒๕๕๙

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จัดพิมพ์

เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กรมศิลปากร

อักษรภาพาทนไท้ เทพรตน์

เทพ	รตน์รตนะแท้	ธรรมมา
รตน์	เทพเบญญางค์	ยั้งล้ำ
รตน์	เทพจรรยา	ยั้งปราชญ์ ปวงแฮ
เทพ	รตน์เรื่องรุ่งคำ	เขตไผท
	อักษรภาพาทนไท้	เทพรตน์
อักษร	ร้อยพ็จย	พ็จกษัตน์
อักษร	คักดสมรรด	ศาสตร์สมทธ เมืองแฮ
อักษร	ทัวหล้าล้วน	หลั้พระพร สัตถ์เทอญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ อัครวิโรหการ

คณบดีคณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

◆ อักษรวิภาวาทน์ไท้ เทพรตน์	(๕)
◆ สารบัญ	(๖)
◆ คำนำ	๑
◆ พระราชประวัติ	๓
พระราชประวัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาอักษรศาสตร์	๔
ดร. ดินาร์ บุญธรรม	
◆ คนเบตต์และอาจารย์	๖๑
• สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งทรงเป็นนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐานิสร์ ชาครัดพงศ์	๖๒
• พระอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณคดีสันสกฤต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ ลีนสกุล	๖๖
• พระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ ชาวเทวาลัย ศาสตราจารย์ ดร. อีระพันธ์ เหลืองทองคำ	๖๗
• ทูลกระหม่อม ของชาวอักษรศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษกร กาญจนจารี	๘๑
• พระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ ชาวอักษรฯ รองศาสตราจารย์ ดร. ประพิน มโนมัยวิบูลย์	๘๓
• ความแจ่มแจ้งเมื่อได้เข้าเฝ้าฯ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์	๘๖
• พระอัจฉริยภาพด้านอักษรศาสตร์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ไพฑูรย์ พงศบุตร	๘๘
• สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ศาสตราจารย์กิตติคุณรัชนิกร บุญ-หลง	๙๗
• สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทูลกระหม่อมผู้เป็นที่รักและชื่นชมยิ่ง ของอาจารย์ผู้ถวายพระอักษร รองศาสตราจารย์ ดร. วไล ฌ บ่อมเพชร	๙๘
• พระปรีชาสามารถด้านวรรณคดีไทย ศาสตราจารย์วัชรีย์ รมยะนันท์	๑๐๐
• ครั้งหนึ่งในชีวิต ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิตทเวทย์	๑๐๑
• เฉลิมพระเกียรติพระราชินีพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รองศาสตราจารย์สุนทรี หังสสุต	๑๐๓

คำนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นสมเด็จพระราชูปถัมภิกาของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระราชทานพระมหากรุณาเป็นอนุเคราะห์อันน่ายกย่องแก่คณะอักษรศาสตร์เสมอมา พระราชจรรยาในฐานะนิสิตเก่าอักษรศาสตร์ปรากฏเป็นแบบอย่าง สนพระราชหฤทัยการต่างๆ ของคณะทั้งด้านวิชาการ การจัดหาบุคลากร พระราชทานทุนการศึกษาให้อาจารย์ได้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ พระราชทานพระราชานุเคราะห์ ด้านกายภาพอาคารสถานที่ ทั้งการจัดหาและบำรุงรักษา รวมทั้งเรื่องไม้ดอกไม้ประดับไม่ผล

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นสมัยอันเป็นโอกาสมงคลฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ เป็นโอกาสอันดีที่คณะอักษรศาสตร์ จะได้ตั้งการต่างๆ ร่วมฉลองเป็นการเฉลิมพระเกียรติคุณ ในฐานะที่ทรงเป็นนักอักษรศาสตร์ อันทรงไว้ซึ่งคุณและ วิทยสมบัติ คณะอักษรศาสตร์ดำริว่า ความก้าวหน้าทางวิชาการอักษรศาสตร์ การบันทึกพระราชประวัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง แก่คณะ การรวบรวมประวัติคณะ รูปภาพต่างๆ จักเป็นคุณแก่วงวิชาการ เตือนให้ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอัน ไพศาลและเป็นที่ยกย่องพระราชมหาราชหฤทัยได้ จึงได้จัดการให้มีโครงการ คือ

โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุดฐานความรู้อักษรศาสตร์

โครงการจัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์จากภาควิชาต่างๆ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

โครงการอักษรฉายาลักษณ์

โครงการหนังสืออักษรศาสตร์บรมราชกุมารี

โครงการทางวิชาการและวิจัยเนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลอง ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ขอขอบคุณบรรดาอาจารย์ผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนร่วมให้การต่างๆ ลุล่วงไป สมเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นศรีแห่งคณะอักษรศาสตร์

ปรภทนต์ นววิจิตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ อัครวิโรหการ)

คณบดีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย